

Festas

Iedere bezoeker van Malta zal vroeg of laat iets horen over de Festas (il-Festa; feest). Dit zijn plaatselijke feesten die ter ere van de beschermheiligen van de 365 katholieke kerken gevierd worden. Het is iets typisch voor de Maltese cultuur. Ruim 98% van de bewoners van Malta is katholiek en vrijwel elke inwoner van Malta doet dus minstens één maal per jaar mee aan de festas. De feesten komen uit de tijd van de ridders van de Johanniterorde. Zij organiseerden ze voor de vaak arme bevolking, zodat zij de ellende van alledag even konden vergeten. Die traditie is blijven bestaan. Later voegden de Engelsen optredens van brassbands toe. Ook die vormen nog steeds een belangrijk onderdeel van de festiviteiten.

Het vieren van de festas is een soort erezaak geworden. Het is de bedoeling dat de het feest in je dorp beter en mooier is dan het feest in enig ander naburig dorp. In sommige plaatsen zijn meerdere kerken te vinden. Hierdoor worden de bewoners van een plaats vaak in groepen verdeeld. Vaak ook hangt het hele sociale leven van een plaats af van de verschillende parochies die er zijn en van welke 'groep' je lid bent. Deze groepen proberen elkaar natuurlijk te overtreffen door steeds mooiere en duurere feesten te organiseren. Vaak gaat dat gepaard met een soort positieve competitie, terwijl je in sommige plaatsen beter kunt spreken van fanatieke vijandigheid. Het beste voorbeeld van deze vijandigheid vind je in Qormi. Hier zijn twee parochies; die van St. George en St. Sebastiaan. Deze zijn zeer fanatiek in het bestrijden van elkaar. Zo luidden ze bijvoorbeeld de klokken van de kerk op het moment dat de muziek van die van de andere kerk begint. Na afloop van de feesten is iedereen het er natuurlijk over eens dat het eigen feest het beste van het hele eiland is geweest.

De feesten worden gefinancierd door de feestvierders zelf. Iedereen wordt geacht mee te betalen aan het feest. Iets dat behoorlijk wat geld kan kosten, maar door veel te betalen krijg je ook heel wat aanzien binnen de gemeenschap. Ook plaatselijke bedrijven betalen mee aan het feest.

In de aanloop naar het feest worden hele straten versierd met vlaggen, banieren en vaandels in de kleuren van de parochie. Ook wordt de kerk versierd met schijnwerpers en lichtsnoeren. Bij de kerk worden kitscherige standbeelden op sokkels geplaatst. Veel mensen laten de eerste (houten) voordeur van hun huis open staan als een soort teken van gastvrijheid. Hierachter zit echter een tweede (glazen) voordeur die gesloten blijft. Achter de deur worden de rijkdommen opgesteld, zodat iedereen ze kan zien.

De week voor het eigenlijke feest is een feestweek, waarin verschillende activiteiten plaatsvinden. Ook rijden de jongeren rond in optochten van auto's en op open vrachtwagens met erg luide muziek. Het liefst rijden ze daarbij ook even door de wijken van andere parochies. Op de dag waarop de heilige wordt is er ook feest. Naarmate het weekend nadert neemt de feeststemming steeds meer toe, totdat het echte feest losbarst in het weekend.

Op zaterdagochtend worden de mensen gewekt met kanonschoten. Deze zijn vaak in de wijde omgeving te horen. De meeste mensen gaan rond elf uur naar de kerk. Het wordt hier erg druk. De kerk is ook aan de binnenzijde prachtig versierd en de geur van wierrook is in de wijde omgeving te ruiken. Het kerkkoor zorgt voor de muziek. Iedereen die wat betekend voor de kerk loop natuurlijk rond in een gewaad dat daarbij past. De mensen zelf lopen ook in hun netste kleding rond. 's Avonds rond half acht wordt een beeld van de beschermheilige de kerk uit gedragen. Dit loodzware beeld is vaak van massief hout gemaakt en wordt op een plateau rondgesjouwd. Het is een echte eer om het

beeld te mogen dragen. Vaak moet hiervoor dus ook betaald worden. Dat het beeld echt zwaar is is goed te zien. De mannen stoppen om de paar passen om uit te rusten. Hierna barst het echte feest los onder leiding van de bandclub. Deze zorgt voor de muziek. Naarmate de avond vordert en er meer bier is gedronken wordt de muziek steeds onsamenhangender. Mensen zijn erg uitbundig en vrolijk. Rond elf uur 's avonds begint het vuurwerk. Het meeste is vuurwerk wordt, anders dan bij ons met oud en nieuw, door professionals afgeschoten. Hierdoor ontstaat er een prachtige vuurwerkshow. Later volgt er ook grondvuurwerk en de hele tijd zijn er harde knallen te horen. De hele show kan wel twee uur duren, waarna het feest gewoon door gaat.

Ook op de zondag is er rond elf uur 's ochtends een kerkdienst. De feesten zijn iets minder uitbundig dan die op de zaterdag. Waarschijnlijk zal dat ook wel aan het alcoholgebruik van de voorgaande avond liggen. Ook 's avonds wordt het beeld van de patroonheilige weer rondgedragen. Ook klinken er kanonschoten en wordt er vuurwerk afgeschoten en daarmee eindigt de festa.

Het bezoeken van een festa is zeker de moeite waard. De meeste festas vinden plaats tussen juni en september. De tijd dus dat de meeste toeristen er zijn. Wanneer de festa plaatsvindt in een andere plaats dan waar je verblijft is deze vaak moeilijk te bereiken. Met de bus gaat niet, omdat deze vaak omrijden tijdens de feesten. Ook kun je dan niet tot het einde van het feest blijven, omdat het feest eindigt nadat de dienstregeling van de bussen is afgelopen. Ook een taxi is moeilijk te krijgen tijdens het feest. Je kunt bij de receptie van je hotel echter vaak ook een excursie boeken naar de festas. Je wordt dan opgehaald met een touringcar of minibus om naar het feest te gaan. Na afloop brengt de bus je weer terug naar je hotel. Een dergelijke excursie kost ongeveer € 6.